

Dabas aizsardzības pārvalde

Baznīcas iela 7, Sigulda, LV-2150, tālr. 67509545, e-pasts: pasts@daba.gov.lv, www.daba.gov.lv

Siguldā

16.07.2024. Nr. 1.6.2/4366/2024-N
Uz 19.06.2024. Nr. 4.1-2e/1148/2024

Zemkopības ministrijai
Nosūtīšanai e-adresē

*Par ietekmes uz vidi stratēģisko novērtējumu
Zivju resursu mākslīgās atražošanas plānam
2025. – 2028. gadam*

Dabas aizsardzības pārvalde (turpmāk – Pārvalde) 2024.gada 19.jūlijā ir saņēmusi Zemkopības ministrijas (turpmāk – ZM) vēstuli, kurā informējat, ka ir uzsākta politikas plānošanas dokumenta “Zivju resursu mākslīgās atražošanas plāns 2025.-2028.gadam” (turpmāk – Plāns) izstrāde. Vēstulē Pārvaldei lūdzat sniegt viedokli par Plāna īstenošanas iespējamo ietekmi uz vidi un ietekmes uz vidi stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību minētajam politikas plānošanas dokumentam.

Pārvalde ir iepazinusies ar pieejamo informāciju¹ un savas kompetences ietveros sniedz sekojošu viedokli.

Pārvaldes ieskatā Plāna izstrādē jāņem vērā Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskā institūta “BIOR” (turpmāk - BIOR) zinātniskais pamatojums² zivju resursu atražošanas plānam 2025.-2028.gadam.

Pārvalde atbalsta un norāda, lai mazinātu ietekmi uz dabisko ihtiofaunu un veicinātu zivju mazuļu izdzīvošanu, zivju resursu atražošanai jāizmanto zivju mazuļi, kas iegūti no vietējiem vaisliniekiem, tomēr samazinoties dabā iegūto vaislinieku kvalitātei ir atbalstāma arī vietējo vaislinieku ganāmpulku veidošana BIOR zivju audzētavā.

Lai efektīvāk sasniegtu Plāna mērķi un saglabātu kvalitatīvus zivju resursus ilgtermiņā, nepieciešams piešķirt augstāku prioritāti rīcības virzienam “*Nārsta un mazuļu attīstībai piemēroto dzīvotņu un zivju migrācijas iespēju atjaunošana upēs*” kā tas ir ar pasākumiem zivju resursu atražošanai. Salīdzinājumam indikatīvais dzīvotņu un zivju migrācijas atjaunošanas projektu skaits visā periodā ir 26 un Plānā nav arī informācija vai saraksts ar teritorijām, kurās primāri šādi projekti būtu īstenojami (mērķtiecīgai finansējuma izmantošanai), piemēram, balstoties uz BIOR izstrādāto Latvijas prioritāro upju sarakstu pēc to esošās un potenciālās nozīmes zivju faunas saglabāšanai³ un uz zivju migrācijas šķēršļu datubāzi⁴.

¹ Zivju resursu atražošana <https://www.zm.gov.lv/lv/zivju-resursu-atrazosana>

² ZINĀTNISKAIS PAMATOJUMS ZIVJU RESURSU MĀKSLĪGĀS ATRAŽOŠANAS PLĀNA NĀKAMAJAM POLITIKAS PLĀNOŠANAS PERIODAM <https://www.zm.gov.lv/lv/zivju-resursu-atrazosana#institutu-bior-rekomendacijas-zivju-resursu-atrazosanas-planam-2025-2028gadam>

³ ZIVĪM NOZĪMĪGĀKĀS LATVIJAS UPES UN SVARĪGĀKIE TAJĀS ESOŠIE ZIVJU MIGRĀCIJAS ŠĶĒRŠĻI <https://bior.lv/lv/par-mums/jaunumi/noskaidrotas-zivim-nozimigakas-latvijas-upes-un-svarigakie-tajas-esosie-zivju-migracijas-skersli>

⁴ IZSTRĀDĀTA ZIVJU MIGRĀCIJAS IESPĒJU ATJAUNOŠANAS DATU BĀZE <https://bior.lv/lv/par-mums/jaunumi/izstradata-zivju-migracijas-iespeju-atjaunosanas-datu-baze>

Papildus norādām, plānojot dzīvotņu atjaunošanas projektus, ņemt vērā, ka palielinoties, piemēram, lašveidīgo zivju nārsta vietu platībai, pieaug šo zivju dabiskās atražošanās sekmes, taču samazinās kopējā zivju dzīvotņu daudzveidība un zivju indeksa vērtība. Lai lašveidīgo zivju dabiskās atražošanās sekmju uzlabošanu vai citus ar zivsaimniecību saistītus mērķus sabalansētu ar upes ekoloģisko kvalitāti, upes atjaunošanas projektos iespēju robežās ir vēlams saglabāt zivju dzīvotņu daudzveidību⁵.

Plānā nav minētas konkrētas zivju ielaišanas vietas Gaujas, Ventas, Daugavas upēs un citās ūdenstilpēs, kur notiks zivju resursu atražošana vai dabisko dzīvotņu un migrācijas iespēju atjaunošana. Minēto upju garumā, kā arī citviet, atrodas vairākas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, tāpēc Plānā jāparedz, ka pirms zivju resursu atražošanas vai dabisko dzīvotņu atjaunošanas aizsargājamās dabas teritorijās, jāņem vērā šo teritoriju izveides mērķi un normatīvie akti, kas regulē īpaši aizsargājamo teritoriju aizsardzību un izmantošanu.

Ja Pārvaldes viedoklis tiek ņemts vērā, izstrādājot Plānu, Pārvaldes ieskatā Plāna pasākumiem nav identificējama būtiska negatīva ietekme uz vidi. Saskaņā ar Ministru kabineta 2004.gada 23.marta noteikumu Nr. 157 "Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums" 5.punktu un Ministru kabineta 2009.gada 2.jūnija noteikumu Nr.507 "Dabas aizsardzības pārvaldes nolikums" 3.11. un 5.2.apakšpunktu Pārvalde savas kompetences ietvaros sniedz viedokli, ka Plānam nav nepieciešams stratēģiskais ietekmi uz vidi novērtējums.

Ģenerāldirektora p.i.
Ģenerāldirektora vietnieks

Andris Širovs

E.Zvejniece 26324329
evija.zvejniece@daba.gov.lv

DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKU PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

⁵ ZIVJU FONDA IETVAROS REALIZĒTO DZĪVOTŅU ATJAUNOŠANAS PROJEKTU SEKMJU IZVĒRTĒŠANA 2022.GADS
<https://bior.lv/sites/default/files/inline-files/ZF2022.docx>